

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Belchatowie:

- wypłata zasiłków stałych,
- wypłata zasiłków okresowych,
- wypłata zasiłków celowych,
- praca socjalna, odwiedziny osoby niepełnosprawnej w środowisku pracownika socjalnego,
- udzielanie informacji na temat możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności i świadczeń jakie przysługują z tego tytułu,
- udostępnianie wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- wypłata zasiłków pielęgnacyjnych,
- wypłata świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna dla osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną,
- wypłata dodatków do zasiłków rodzinnych z tytułu kształcenia i rehabilitacji przysługujących osobie niepełnosprawnej,
- wypłata zasiłku „Za życiem”,
- wsparcie asystenta rodziny,
- umieszczanie w domach pomocy społecznej,
- organizowanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- organizowanie usług opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób niepełnosprawnych,
- kierowanie do Domu Pomocy Społecznej w Belchatowie na pobyt w miejscu interwencji kryzysowej wraz z usługami opiekuńczymi,
- kierowanie do schroniska dla bezdomnych w Biłgoraju wraz z usługami opiekuńczymi.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej:

1. Świadczenia pieniężne

Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

2. Zasiłek stały ustala się w wysokości:

1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000 zł miesięcznie;

2) w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej wynosi 776zł., natomiast dla osoby w rodzinie - 600zł.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, jeżeli dochód jest niższy od kryterium dochodowego określonego w ustawie tj. osoba samotna - 776zł., natomiast osoba w rodzinie - 600zł.

Zasiłek celowy

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności na pokrycie w całości lub części kosztów zakupu leków i leczenia, jeżeli dochód jest niższy od kryterium dochodowego określonego w ustawie tj. osoba samotna - 776zł, natomiast osoba w rodzinie - 600zł.

Zasiłek celowy specjalny

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany zasiłek celowy specjalny, który nie polega zwrotowi. Ta forma pomocy, najczęściej dotyczy osób i rodzin, które są obciążone znacznymi wydatkami na zakup leków.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki ustalone przez sąd dla opiekuna prawnego osoby niepełnosprawnej

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Otrzymują je osoby, które są opiekunami prawnymi osób całkowicie ubezwłasnowolnionych.

2. Świadczenia niepieniężne

Praca socjalna – to działalność zawodowa polegająca na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia poprawy jakości życia jednostki i społeczeństwa oraz złagodzenia ludzkiego cierpienia i rozwiązywania problemów społecznych. To także stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności jakie napotykają w codziennym życiu. Pracownicy socjalni kontaktują się z lekarzami pierwszego kontaktu, pielęgniarkami, wydają wnioski o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, udzielają wyczerpujących informacji na temat możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności i świadczeń jakie z tego tytułu przysługują.

Usługi opiekuńcze

Osoby, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a rodzina nie jest w stanie jej zapewnić, mają przyznane usługi opiekuńcze świadczone w środowisku. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną oraz zapewnieniu kontaktu z otoczeniem. Pracownik socjalny przeprowadzając wywiad środowiskowy ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia tej pomocy.

Domy pomocy społecznej

W przypadku, gdy nie można zapewnić osobie starszej lub niepełnosprawnej niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, kieruje się ją do odpowiedniego typu domu pomocy społecznej. Dotyczy to osób wymagających całodobowej opieki, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są realizowane poprzez Środowiskowy Dom Samopomocy „Koniczynka” w Bełchatowie. Pomoc ta jest realizowana od lipca 2015r. na podstawie porozumienia podpisanego pomiędzy prezydentem Miasta Bełchatów a Wójtem Gminy Bełchatów. Porozumienie dotyczy powierzenia Miastu Bełchatów realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającej na kierowaniu mieszkańców Gminy Bełchatów do ŚDS „Koniczynka”. Dom ten jest przeznaczony dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie. Miasto Bełchatów wyraziło zgodę na realizację zadania pod warunkiem posiadania wolnych miejsc. Wnioski o skierowanie do Domu składa osoba zainteresowana, będąca mieszkańcem Gminy Bełchatów lub jej opiekun prawny do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie. Pracownik socjalny GOPS-u przeprowadza wywiad

środowiskowy i kompletuje dokumenty niezbędne do wydania decyzji i przekazuje je do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie. Decyzję kierującą do ŚDS ustalającą rodzaj przyznanych usług i wysokość odpłatności za pobyt wydaje Dyrektor MOPS.

W Środowiskowym Domu Samopomocy, w oparciu o indywidualne i grupowe programy wspierająco-aktywizujące, prowadzona jest terapia mająca na celu poprawę jakości życia oraz codziennego funkcjonowania w społeczeństwie osób niepełnosprawnych psychicznie i intelektualnie. W ramach jego działalności zapewniona jest specjalistyczna opieka: psychiatry, psychologa, pedagoga, terapeuty, instruktorów terapii zajęciowej, pracownika kulturalno-oświatowego, pielęgniarki.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych:

System świadczeń wynikający z ustawy o świadczeniach rodzinnych wspiera rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, wychowujące dzieci, w tym niepełnosprawne. Świadczenia te stanowią odrębny od świadczeń z pomocy społecznej system, na który składają się zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego m.in. dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna oraz zasiłek pielęgnacyjny.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek ten przysługuje do zasiłku rodzinnego na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- 1) do ukończenia 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
- 2) powyżej 16. roku życia do ukończenia 24. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości:

- 1) 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia;
- 2) 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24. roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne

Obecnie świadczenie pielęgnacyjne przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka oraz innym osobom, jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18 roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znaczną ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne w roku 2022r. przysługiwało w wysokości 2 119,00zł, w 2023r. 2 458zł natomiast od 1 stycznia 2024r. przysługuje w wysokości 2 988zł. Kwota świadczenia pielęgnacyjnego podlega corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od dochodu w rodzinie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje na zasadach praw nabytych osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- 1) nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- 2) rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

- w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znaczenie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00zł.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje niezależnie od dochodu rodziny, na zasadzie praw nabytych tj. jeżeli decyzja o przyznaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00zł. miesięcznie.

Osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna mają opłacaną składkę społeczną (emerytalno-rentową) przez okres do osiągnięcia 20 letniego kobiety i 25 letniego mężczyźni okresu składkowego i nieskładkowego. Ponadto osoby, które nie są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu, również mają opłacaną składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Program „Za życiem”

Program „Za życiem” ma na celu wsparcie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. Zakłada on między innymi:

- przyznawanie jednorazowego świadczenia w kwocie 4 000,00zł. dla rodziców dzieci, u których lekarz stwierdził wady powstałe w okresie ciąży lub podczas porodu, ponadto opiekę hospicjum, dostęp do lekarzy bez kolejek, pomoc asystenta rodziny.

Realizacja Programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej

Program „Opieka Wytchnieniowa”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od 2024r. realizuje Program „Opieka Wytchnieniowa” dla JST edycja 2024. Gmina Bełchatów otrzymał środki na organizowanie usług opieki wytchnieniowej dla 12 osób niepełnosprawnych (4 dzieci i 8 osób dorosłych).

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
- 2) osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:

a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo

b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.)

- poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Usługi opieki wytchnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą z niepełnosprawnością, która wymaga stałej opieki w zakresie potrzeb życia codziennego.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od 2024r. realizuje Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Zakupiono opaski bezpieczeństwa dla 121 seniorów z terenu Gminy Belchatów wraz z abonamentem.

Ta forma wsparcia seniorów, polegająca na zapewnieniu opieki na odległość za pomocą opaski bezpieczeństwa lub innego typu urządzenia bezpieczeństwa, o podobnej funkcjonalności jak opaska bezpieczeństwa, oparta jest na najnowszych rozwiązaniach cyfrowych w zakresie teleopieki. Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Stanowi także istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Adresatami programu są osoby w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Realizacja zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Belchatowie rzecz osób niepełnosprawnych:

Zadanie	Liczba osób		
	Rok 2022	Rok 2023	I półrocze 2024
Wyplata zasiłków stałych	67	68	66
Wyplata zasiłków pielęgnacyjnych	293	325	333
Wyplata świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna dla osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną	72	71	70
Wyplata dodatków z tytułu kształcenia i rehabilitacji do zasiłków rodzinnych przysługujących osobie niepełnosprawnej	35	29	23
Wyplata zasiłku „Za życiem”	0	2	1
Umieszczanie w Domach Pomocy Społecznej	26	29	28
Organizowanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej	9	11	12
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki ustalone przez sąd dla opiekuna prawnego osoby niepełnosprawnej	16	19	17
Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne	74	82	79
Opłacanie składki na ubezpieczenie społeczne	42	40	43
Organizowanie usług opieki wytchnieniowej	-	-	12

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Belchatowie
[Podpis]
mgr Anna Kumor

